

Høringsnotat om forslag til lov om ændring af lov om ophavsret (Indførelse af en beskyttelse mod digitalt genererede efterligninger og præstationsbeskyttelse m.v.)

8. oktober 2026

Indholdsfortegnelse

1 Høringen	1
1.1 Høringsperiode	1
1.2 Hørte myndigheder, organisationer m.v.	1
1.3 Notifikationsprocedure hos EU-Kommissionen	5
2 Høringssvarene	5
2.1 Generelle bemærkninger til lovforslaget	5
2.2 Bemærkninger til lovforslagets enkelte dele	7

1 Høringen

1.1 Høringsperiode

Et udkast til forslag til lov om ændring af lov om ophavsret (Indførelse af en beskyttelse mod digitalt genererede efterligninger og præstationsbeskyttelse mv.) har i perioden fra den 7. juli 2025 til den 21. august 2025 været sendt i offentlig høring hos en række myndigheder, organisationer m.v. Lovforslaget har til formål at indføre en beskyttelse af personlige kendetegn og en beskyttelse af udøvende kunstners fremførelser af litterære og kunstneriske værker og af artisters kunstneriske præstationer, herunder en præstationsbeskyttelse.

Udkast til lovforslag blev den 7. juli 2025 endvidere sendt til Folketingets Kulturudvalg til orientering.

Herudover blev udkast til lovforslag offentliggjort på Høringsportalen den 7. juli 2025.

1.2 Hørte myndigheder, organisationer m.v.

Nedenfor følger en alfabetisk oversigt over de myndigheder, organisationer m.v., der, som høringsparter er kommet med høringssvar.

Ud for hver høringspart er det ved afkrydsning angivet, om høringsparten havde bemærkninger til udkastet til lovforslag eller ej.

Høringspart	Bemærkninger	Ingen bemærkninger
Advokatrådet		X
Allente		X
ANGI Nordic		X
Akademikerne/UVBA	X	
Autor		X
Billedkunstnernes Forbund		X
Børne- og undervisningsministeriet (Færøerne)		X
Brancheforeningen for Undervisningsmidler		X
Communia	X	
Copydan	X	
Create Denmark	X	
Creative Commons Danmark		X
Dansk Artist Forbund	X	
Dansk Erhverv	X	
Dansk Film Fotograf Forbund		X
Dansk Forfatterforening	X	
Dansk Fotografisk Forening		X
Dansk Industri	X	
Dansk IT		X
Dansk Iværksætter Forening		X
Dansk Journalistforbund	X	
Dansk Kapelmesterforening		X
Dansk Komponistforening	X	
Dansk Kunstnerråd		X
Dansk Musiker Forbund	X	
Dansk Skuespillerforbund	X	
Dansk Solistforbund		X
Dansk Scenekunst	X	
Danske Advokater	X	
Danske Annoncører og Markedsførere		X
Danske Billedautorer		X
Danske Billedkunstneres Fagforening		X
Danske Dramatikere		X
Danske Filminstruktører		X
Danske Forlag		X
Danske Jazz-, Beat- og Folke-musikautorer		X
Danske Mediedistributører		X
Danske Medier	X	
Danske Tegneserieskabere		X
Danske Uafhængige Pladeselskaber (DUP)		X
Danske Universiteter		X
Dataetisk Råd	X	
Datatilsynet	X	
Den Danske Boghandlerforening		X
Design Denmark		X

Det Danske Akademi		X
Digitaliseringsstyrelsen	X	
DILEM		X
Discovery Networks Denmark		
DK4		X
DPA – Professionelle sangskrivere og producere	X	
DPCMO	X	
DR	X	
DSA-tilsynet		X
Egmont Int.		X
Erhvervsstyrelsen Område for Bedre Regulering	X	
Facebook		X
Film- og TV-arbejderforeningen		X
Filmex		X
Forbrugerrådet		X
Forenede Danske Antenneanlæg		X
Foreningen af Arbejderbevægelsens Medievirksomheder		X
Foreningen af Danske Interaktive Medier		X
Foreningen af Danske Kulturtidsskrifter		X
Foreningen af Danske Sceneinstruktører		X
Foreningen af Danske Videodistributører		X
Foreningen af Filmudlejere i Danmark		X
Forfatternes Forvaltningsselskab		X
FTVS - Fællesrådet for tv-sendesamvirker i DK		X
Fællesrådet for Udøvende Kunstnere		X
Føroya Landsstýri		X
Gold FM		X
Google Danmark	X	
GRAKOM		X
Gramex	X	
HBO MAX		X
IFPI Danmark	X	
Instagram		X
Institut for Menneskerettigheder		X
IT-Brancheforeningen		X
IT-Politisk forening		X
IT University of Copenhagen		X
Justitia	X	
Koda/NCB	X	
Kommunernes Landsforening		X
Komponistforeningen	X	

Kreativitet og Kommunikation (KREAKOM)	X	
Landsforeningen til bevaring af fotografier og film		X
LinkedIn		X
Medierådet for Børn og Unge	X	
Motion Picture Association (MPA)	X	
MPLC Danmark A/S		X
Musikforlæggerne	X	
Musikproducenternes Forvaltningsorganisation (MPO)		X
Naalakkersuisut		X
Netflix		X
Nordisk Copyright Bureau		X
Nordisk Copyright Protection		X
Nordisk Film	X	
Nuuday		X
Nye Medier		X
OpenDenmark		X
Ophavsretslicensnævnet		X
Ophavsretligt Forum		X
Organisationen Danske Museer		X
Performex		X
Prime Video	X	
Producent Rettigheder Danmark	X	
Producentforeningen	X	
RettighedsAlliancen	X	
Radio4		X
RevyDanmark	X	
RUC		X
Rigsrevisionen		X
Sammenslutningen af Danske Scenografer		X
Sammenslutningen af Lokale radio- og tv-stationer		X
Sammenslutningen af Medieforskere i Danmark		X
Sammenslutningen af Medier i Lokalsamfundet (SAML)	X	
Samrådet for Ophavsret	X	
Solistforeningen af 1921		X
Danish Voices – Speaker- og Indlæserforeningen		X
Spotify		X
STOFA A/S		X
Tekst & Node	X	
Teleindustrien (TI)		X
Telenor		X
TikTok	X	
TV2 Danmark	X	
UBOD		X

Viaplay		X
VISDA		X
WAOO		X
Wikimedia	X	

Inden for høringsfristen er der foruden ovenstående modtaget høringssvar fra fem borgere.

1.3 Notifikationsprocedure hos EU-Kommissionen

EU-Kommissionen er blevet underrettet om forslag til lov om ændring af lov om ophavsret (Indførelse af en beskyttelse mod digitalt genererede efterligninger og præstationsbeskyttelse mv.). Lovforslaget har således været i notifikationsprocedure fra den 31. oktober 2025 til den 3. februar 2026. Kulturministeriet modtog EU-Kommissionens bemærkninger den 3. februar 2026.

EU-Kommissionens bemærkninger vedrører primært følgende:

- 1) *Udøvende kunstneres ret til beskyttelse af deres fremførelser mod virkelighedsnære digitale efterligninger (den foreslåede § 65 a)*
- 2) *Anvendelse af ophavsretslovens § 52 c på § 65 a*
- 3) *Beskyttelsestiden for § 65*
- 4) *Beskyttelse af personlige kendetegn mod virkelighedsnære digitalt genererede efterligninger (den foreslåede § 73 a) i ophavsretsloven*
- 5) *Lovforslagets forhold til forordningen om kunstig intelligens*

Lovforslaget blevet justeret og præciseret på baggrund af EU-Kommissionens bemærkninger, jf. nedenfor.

2 Høringssvarene

Nedenfor gengives de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar. Bemærkninger, der ikke vedrører lovforslaget, er ikke medtaget i resumeet.

Kulturministeriets bemærkninger til høringssvarene, herunder om der er foretaget ændringer i anledning af høringssvarene, er skrevet med kursiv.

2.1 Generelle bemærkninger til lovforslaget

Copydan hilser det meget velkomment, at Kulturministeriet og regeringen i øvrigt er proaktive i forhold til den teknologiske udvikling, herunder i forhold til kunstig intelligens. Det bemærkes dog samtidig, at forslaget alene adresserer en begrænset del af de meget voldsomme udfordringer, som generative AI-modeller vil medføre for producenter og kunstnere.

Koda/NCB bakker op om forslaget til en ny beskyttelse i ophavsretslovens § 65 a og har ikke bemærkninger til forslaget til en ny § 73 a. Koda er stærkt kritisk over

for afskaffelsen af forbindelsen mellem udøvende kunstnere og værksfremførelse. Dette bakkes op af DPA.

Musikforlæggerne bakker positivt op om forslagene om efterligningsbeskyttelse af personlige kendetegn og præstationer, men er enig med Koda i Kodas kritik af forslaget om en præstationsbeskyttelse.

RettighedsAlliancen synes, at det er positivt, at der med forslaget forsøges at opnå klare juridiske spilleregler på området. De vurderer dog, at der er behov for justeringer og præciseringer i lovforslaget, så det sikres at den foreslåede beskyttelse faktisk øger det eksisterende beskyttelsesniveau og formår at omfavne alle de relevante behov.

Dansk Musiker Forbund bakker op om forslaget til ændring af ophavsretsloven og støtter i øvrigt høringssvaret fra Samrådet for Ophavsret og RettighedsAlliancen.

DPCMO kvitterer for, at Kulturministeren under det danske EU-formandskab vil arbejde for, at der indføres beskyttelse mod digitale efterligninger.

Akademikerne vurderer overordnet, at udkastet er velskrevet og relevant og præget af den sædvanligt høje kulturministerielle lov kvalitet.

Gramex hilser lovforslagets intentioner velkommen, men ønsker særligt en justering af lovforslagets beskrivelse af ”forvekslingsrisiko”.

Dansk Journalistforbund (DJ) roser Kulturministeriets arbejde med hurtigt at iværksætte lovinitiativer, som imødegår flere af de udfordringer, som følger af den hastige udvikling af AI-værktøjer, men kommer med flere konkrete forslag til justeringer i lovforslaget. DJ bakker desuden op om høringssvar afgivet af Samrådet for Ophavsret og RettighedsAlliancen.

Create Denmark anser lovforslaget for at være et vigtigt skridt i den rigtige retning både i forhold til styrkelse af kunstnernes rettigheder og mulighederne for at håndhæve dem, og udtrykker desuden opbakning til høringssvar afgivet af Samrådet for Ophavsret og RettighedsAlliancen.

Danske Scenografer udtrykker, at den teknologiske udvikling udfordrer de eksisterende rammer for ophavs- og personlighedsret, hvorfor en løbende opdatering af reglerne er nødvendig.

Producentforeningen og Producent Rettigheder Danmark (PRD) bakker op om at intentionen i lovforslaget, herunder at beskytte kunstnere, artister og borgere mod digitalt genererede efterligninger og udtrykker endvidere opbakning til høringssvar afgivet af Copydan og RettighedsAlliancen.

Samrådet for Ophavsret takker Kulturministeriet for at fremsætte det vigtige

forslag og for at tage kunstnernes udfordringer alvorligt i en tid præget af hastig teknologisk udvikling særligt indenfor kunstig intelligens. Danmark viser sig med dette initiativ som et foregangsland i styrkelse af ophavsretten og kampen mod misinformation.

Dansk Industri (DI) støtter intentionen bag lovforslaget, men finder, at de foreslåede ændringer af ophavsretsloven kræver en grundig analyse af konsekvenserne for at sikre, at de ikke skaber juridisk usikkerhed eller overlap med eksisterende lovgivning, ligesom det bør være et opmærksomhedspunkt i det videre arbejde, at sikre, at forslaget ikke går videre end, hvad der er tilladt og nødvendigt i henhold til gældende EU-ret.

DR bakker ligeledes op om intentionen, men bemærker, at der er tale om et komplekst lovforslag, hvormed der indføres nye rettigheder med en række afledte konsekvenser, og at det har været vanskeligt at vurdere det nærmere indhold og konsekvenserne af de foreslåede ændringer.

Nordisk Film støtter lovforslagets hensigt om at beskytte kunstnere, artister og borgere mod digitalt genererede efterligninger uden deres forudgående samtykke, men anbefaler en række præciseringer i bemærkningerne for at undgå utilsigtede konsekvenser for film- og tv-branchen, sikre retssikkerhed og beskytte investeringer.

Prime Video støtter generelt ambitionen om at skabe et solidt grundlag for fjernelse af ulovligt indhold om enkeltpersoner på digitale oplagringsmedier, herunder sociale medier, men mener ikke, at lovforslaget udgør en passende eller proportionel politisk reaktion. Prime Video mener, at lovforslaget skaber usikkerhed om retstilstanden, især for film- og tv-branchen, og risikerer at føre til nye, utilsigtede negative konsekvenser for både produktionen og den optimale distribution af danske film og tv-serier.

TV 2 glæder sig over, at Kulturministeriet med lovforslaget sætter fokus på en særdeles aktuel og udfordrende teknologisk udvikling i relation til kunstig intelligens og distributionen af indhold, der er egnet til at udgøre en trussel mod såvel organisationers som kunstneres og øvrige personers væsentlige interesser og rettigheder, men bemærker, at lovforslaget indeholder ændringer som ikke alene er nyskabende, men også komplicerede og med vidtrækkende og potentielt økonomiske konsekvenser for TV 2 som rettighedsbruger pga. indførelse af nye enerettigheder.

2.2 Bemærkninger til lovforslagets enkelte dele

2.2.1 Beskyttelse af personlige kendetegn (§ 73 a)

Generelle bemærkninger om beskyttelse af personlige kendetegn

Copydan finder det positivt, at der i forslaget lægges op til at indføre en beskyttelse, så en fysisk persons kendetegn ikke digitalt må efterlignes uden samtykke.

Dansk Musiker Forbund støtter op om forslaget, som vil styrke bekæmpelse af misinformation og økonomisk svindel.

Koda/NCB bakket op af **Dansk Komponistforening og DPA** har ikke bemærkninger til forslaget til en ny § 73 a, men bemærker, at forslaget generelt vurderes at styrke retssikkerheden og respekten for ophavsretten, fordi området for digitale efterligninger nu bliver lovreguleret og ikke længere er et gråt område.

Kreativitet & Kommunikation er bekymret for, at der i forslaget lægges op til, at anvendelsesområdet for beskyttelsen af kendetegn udvides til at gælde for alle fysiske personer, også udenlandske statsborgere uden tilknytning til Danmark eller EU/EØS. Kreativitet & Kommunikation mener, at det er en usædvanlig vidtgående udvidelse af rettighedsfeltet, som vil skabe en retlig usikkerhed af hidtil uset omfang. Da der er tale om en national bestemmelse, som ikke er en del af de EU-harmoniserede regler og der samtidig ikke er tale om en form for rettighed som ellers findes i ophavsretslovgivningen, mener Kreativitet & Kommunikation, at det som minimum i bemærkningerne til lovforslaget eller til de enkelte bestemmelser, bør beskrives hvordan man forholder sig til afgrænsningen af ansvarssubjektet for bestemmelsen.

Medierådet for Børn og Unge bemærker, at det er positivt, at der nu sættes ind ved at gøre deling af digitalt genererede efterligninger uden samtykke ulovlige. Rådet forventer, at det vil have en forebyggende effekt at gøre deling uden samtykke klart ulovligt, ligesom det styrker ofrenes muligheder for at få nedtaget materiale fra digitale platforme, når skaden er sket. Dette er et væsentligt skridt i den rigtige retning og en klar forbedring ift. i dag, hvor der ikke kan henvises til en konkret lovbestemmelse i forbindelse med en anmodning om nedtagning.

Musikforlæggerne bakker op om forslaget om at beskytte mod digitalt genererede efterligninger af personlige kendetegn. Musikforlæggerne mener, at forslaget generelt styrker retssikkerheden og respekten for ophavsretten, fordi området for digitale efterligninger nu bliver lovreguleret og ikke længere er i en gråzone. Musikforlæggerne kan dog tilslutte sig de bemærkninger, der fremsættes af Koda/NCB og RettighedsAlliancen.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet noterer sig de indkomne bemærkninger vedrørende beskyttelse af personlige kendetegn.

Er ophavsretsloven rette lov for efterligningsbeskyttelse?

Akademikerne/UBVA bemærker, at de fleste regler i ophavsretsloven er båret af et ønske om at etablere en eneret, som rettighedshaveren kan dispensere fra via passende og evt. kollektive licenser. På den måde prøver man bl.a. at etablere et incitament, der fremmer den samfundsmæssige forsyning med værker mv. Den foreslåede § 73 a vurderes derimod båret af rent personlighedsretlige hensyn, og bestemmelsen fremtræder som en ren forbudsbestemmelse, der ikke lægger op til li-

censering. Akademikerne mener, at dette kan modarbejde fortællingen om ophavsretten som noget, der ikke lægger hindringer i vejen for folks kulturelle forbrug, hvis man bare har de nødvendige aftaler. Akademikerne opfordrer derfor ministeriet til at overveje, om § 73 a er optimalt placeret i ophavsretsloven.

Communia hilser foranstaltninger, der har til formål at beskytte private såvel som scenekunstnere mod AI-genererede deepfakes, velkomne i det omfang, beskyttelsen ikke allerede følger af den eksisterende regulering, men mener ikke at ophavsretsloven udgør en passende basis for at beskytte personlige kendetegn. Communia påpeger, at formålet med ophavsretten ikke er at forbyde brugen af kreative udtryk per se, men derimod at etablere et marked, hvor rettighederne til at udtrykke sådanne udtryk kan handles. At udvide ophavsretten til at dække personlige kendetegn vil ikke medføre en beskyttelse mod misbrug, tværtimod vil det skabe incitament til at træde ind på et licensmarked. Lovforslaget risikerer at underminere sammenhængen i ophavsret ved at introducere doktrinære inkonsistens.

Dansk Erhverv er umiddelbart positive over for initiativet, men kan være i tvivl om ophavsretsloven er det mest korrekte sted at placere den foreslåede beskyttelse i § 73 a, givet, at der ikke er tale om en rettighed i traditionel ophavsretlig forstand. Dansk Erhverv vil når dette nu er tilfældet derfor gerne understrege vigtigheden af, at retssikkerheden og danske virksomheders muligheder for at navigere korrekt i lovgivningen, opretholdes.

DI finder ikke, at konsekvenserne af at håndtere de omfattede problemstillinger via ophavsretsloven er tilstrækkeligt afdækket i forslaget. DI mener ikke, at det er tilstrækkeligt belyst, hvordan forslaget vil påvirke daglige digitale praksisser, hvordan det harmonerer med dansk retspraksis, eller hvilke risici der er for juridisk usikkerhed og overlap.

Google mener grundlæggende at personlighedsretten adskiller sig fra ophavsrettigheder, og at de to derfor ikke bør sammenblandes. Google foreslår, at såfremt der skal introduceres nye personlighedsrettigheder, hvilket Google grundlæggende mener bør underlægges grundige overvejelser, at der i så fald indføres én samlet personlighedsret, og at den skal introduceres særskilt frem for at blive integreret i ophavsretsloven og underlagt DSM-direktivets artikel 17. Det nuværende forslag om at indføre to nye personlighedsrettigheder med forslag om § 65 a og § 73 a i ophavsretsloven vurderes af Google at være problematisk, fordi det kunstigt opdeler rettigheder, der grundlæggende vedrører personlig identitet og integritet, og det er uklart, hvordan de i praksis vil hænge sammen.

Kreativitet & Kommunikation deler lovforslagets intention om at beskytte borgere og udøvende kunstnere mod misbrug af identitet og virkelighedsnære digitale efterligninger ("deepfakes"), og bakker som udgangspunkt op om et klart værn mod misbrug, herunder misinformation og hurtig nedtagning af ulovligt indhold. Dog vurderer Kreativitet & Kommunikation, at den foreslåede regulering skaber betydelige udfordringer og at rettigheden ikke hører hjemme i ophavsretsloven.

Motion Picture Association EMEA (MPA) opfordrer den danske regering til at genoverveje, hvorvidt ophavsretsloven er rette retsakt til at indføre tiltag, der virker til at gå ud over den naboretlige beskyttelse af udøvende kunstneres fremførelser. Taget i betragtning, at udøvende kunstnere allerede har en eksisterende rettighed, der relaterer sig til deres fremførelse under både harmoniseret EU-ret og dansk ret og i lyset af AI-forordningen regulerer deepfakes såvel som andre former for retsbeskyttelse sætter MPA spørgsmålstejn ved, hvorvidt den foreslåede beskyttelse er nødvendig – ensidig tilladelig i lyset af EU-retten. MPA bemærker, at efterligninger, når de ikke er beskyttet af ophavsret eller beslægtede rettigheder, kan være beskyttet i henhold til andre juridiske discipliner.

Prime Video bemærker, at i det omfang lovforslaget sigter mod at yde beskyttelse, der går videre end den nuværende beskyttelse af kunstneres fremførelser, herunder ved at indføre en generel beskyttelse af alle enkeltpersoner for at lette adgang til at få fjernet ulovlige, digitalt genererede efterligninger fra digitale oplagringsmedier, herunder sociale medier, vurderer Prime Video ikke, at ophavsretsloven er det rette instrument. Prime Video bemærker desuden, at den beskyttelse, der er tiltænkt med lovforslaget, allerede er sikret gennem anden både national og europæisk lovgivning.

TV 2 bemærker helt overordnet, at det forekommer besynderligt at indføre en kendetegnsbeskyttelse i ophavsretsloven, som hverken synes at kunne defineres som en ophavsret eller en beslægtet rettighed, og som ej heller hviler på en forudsætning om frembringelse via bearbejdninger (drevet af generativ kunstig intelligens eller ej) af eksisterende værker eller frembringelser. TV 2 anerkender alligevel tilføjjelsen af en ny kendetegnsbeskyttelse som supplement til de i forvejen gældende beskyttelser i henhold til straffeloven, mv., idet denne form for beskyttelse desværre synes at være nødvendig.

TikTok anfører, at man med placeringen af personlighedsrettigheder i ophavsretsloven risikerer en sammenblanding af to fundamentale retsområder. Placeringen udviser grænsen mellem rettigheder, der er beregnet til at fremme adgang og cirkulation af kreative værker, og rettigheder, der er beregnet til fuldstændig at blokere spredning. Denne sammenblanding skaber, ifølge TikTok, ikke kun konceptuel inkonsistens, men tilføjer også betydelig juridisk usikkerhed for domstole, platforme og rettighedshavere.

Kulturministerets bemærkninger:

Kulturministeriet noterer sig de indkomne bemærkninger om placering af en efterligningsbeskyttelse i ophavsretsloven. Valget om placering af beskyttelsen har været genstand for mange overvejelser, og ministeriet er opmærksom på, at en efterligningsbeskyttelse af personlige kendetegn ikke sædevanligt falder inden for ophavsretslovens anvendelsesområde.

Af hensyn til sammenhængen mellem de foreslåede nye beskyttelser i § 65 a og § 73 a, vurderes det imidlertid hensigtsmæssigt også at placere beskyttelsen af personlige kendetegn i ophavsretsloven.

Kulturministeriet vurderer endvidere, at det er en fordel, at bestemmelserne indgår i et allerede kendt regelsæt, der har en begrebsverden, der kan benyttes til udformningen af reglerne og som også giver et fortolkningsgrundlag, når bestemmelserne træder i kraft. Samtidig er § 73 a bevidst placeret i et kapitel af loven, der indeholder forskellige bestemmelser, der er værksrelaterede, men ikke giver værks- eller værkslignende rettigheder.

Kulturministeriet fastholder på den baggrund at efterligningsbeskyttelsen bliver indført i ophavsretsloven. Ministeriet foretager dog en ændring af lovens titel som følge heraf, så lovens titel ikke fremadrettet er "lov om ophavsret" men "lov om ophavsret m.v."

Afslutningsvist bemærkes, at Kulturministeriet er opmærksomt på de andre regelsæt, der kan blive aktiveret af tilgængeliggørelse af en virkelighedsnær efterligning uden samtykke. Ministeriet vurderer dog ikke, at de foreslåede bestemmelser i § 65 a og § 73 a har præcis samme beskyttelseshensyn eller anvendelsesområde som eksisterende regulering.

Nationale særregler

Kreativitet & Kommunikation bemærker, at lovforslaget udgør nationale særregler på et område, der allerede er bredt reguleret på EU-niveau. Kreativitet & Kommunikation mener, at dette øger fragmentering, gør retstillingen uforudsigelig og svækker danske virksomheders konkurrenceevne over for aktører i lande, der alene følger EU-baselinen. Kreativitet & Kommunikation mener, at disse udfordringerne ved AI og nye teknologier bedst håndteres gennem en europæisk harmoniseret tilgang, og anbefaler derfor, at i det omfang, der er behov for at styrke beskyttelsen mod digitale efterligninger, bør det ske på EU-niveau og ikke gennem nationale særregler.

MPA er bekymret for, at forslaget skaber en risiko for forskellige tilgange i medlemsstaterne, på en måde hvor EU's indre marked kan blive undermineret. MPA tilkendegiver samtidig tvivl om, hvorvidt forslagene er tilladte i henhold til EU-retten.

TikTok mener, at indførelsen af nye nationale personlighedsrettigheder for at tackle en udfordring, der i sin natur er grænseoverskridende, uundgåeligt vil øge den juridiske usikkerhed og kompleksitet, både for enkeltpersoner der søger beskyttelse, og for platforme der skal navigere i forskellige sæt af (overlappende) regler.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet undersøger mulighederne for, at der indføres en regel lig den foreslåede § 73 a på EU-plan. Ministeriet ser dog ingen juridiske forhindringer ved at indføre nationale regler forud for evt. EU-regler.

Ytringsfrihed, misinformation og satire ift. § 73 a

En række **borgere** udtrykker i individuelle høringssvar stor bekymring for den indvirkning, de vurderer lovforslaget kan få på deres ytringsfrihed og for udformningen af § 73 a, stk. 2. Det er bl.a. blevet bemærket fra en borger, at forslaget kan give anledning til selvcensur hos både kunstnere og borgere af frygt for juridiske konsekvenser. En anden borger er bekymret for, at lovforslaget kan få indvirkning på hans aktivitet på sociale medier, hvor han jævnligt bl.a. fremstiller og deler magtkritiske memes og redigerede billeder af f.eks. politikere. En borger har i et høringssvar udtrykt, at den brede definition af ”misinformation”, der kan skade en persons renommé eller helbred, virker utydelig og giver plads til vilkårlig fortolkning. Endelig har en borger bemærket, at vedkommende frygter, at loven vil danne en farlig præcedens.

Danske Advokater anfører, at de finder, at beskyttelsen i bestemmelsens stk. 2 bør indskrænkes, så efterligninger, der hovedsagelig er udtryk for karikatur, satire, parodi, pastiche, magtkritik, samfundskritik o.l., undtages fra beskyttelsen, medmindre efterligningen udgør misinformation, som konkret kan medføre alvorlig fare for andres rettigheder eller væsentlige interesser.

Danske Medier savner en klar reference til mediernes udvidede ytringsfrihed i bemærkningerne. Danske Medier finder desuden, at det foreslåede stk. 2 til § 73 a bør tydeliggøres, da bestemmelsens brug af ”hovedsagelig” og ”konkret kan medføre alvorlig fare” nødvendiggør et skøn, der vil være meget vanskeligt at foretage i praksis.

Dataetisk Råd skriver i deres høringssvar, at lovforslaget ikke giver præcise kriterier for, hvornår satirisk indhold overgår til at udgøre farlig misinformation. Der til kommer, at misinformation i sig selv kan være svær at definere entydigt. Overordnet set finder Dataetisk Råd, at lovforslaget synes at mangle tiltag, der i tilstrækkeligt omfang tager hensyn til den vanskelige afgrænsning af ’misinformation’ og øvrige begreber. Dataetisk Råd bemærker desuden, at formuleringen i § 73 a, stk. 2, kan skabe betydelige grænsedragningsproblemer mellem beskyttet og ikke-beskyttet materiale. Lovforslagets krav om at vurdere, om efterligninger ”konkret kan medføre alvorlig fare for andres rettigheder eller væsentlige interesser såsom liv, helbred, privatliv, eller ejendom,” placerer et komplekst skøn hos dem, der skal håndhæve reglen. Dataetisk Råd opfordrer Kulturministeriet til at overveje, hvorledes f.eks. vejledning kan understøtte en ensartet og entydig forståelse af, hvordan ’alvorlig’ fare skal forstås og appliceres i afgørelser. Vanskelighederne med at afgrænse beskyttet og ikke-beskyttet materiale bliver yderligere kompliceret af håndhævelsen af lovforslaget, der i sidste ende kan blive varetaget af maskinelle systemer iværksat af de platforme, hvor relevant materiale bliver delt. I forlængelse heraf er Dataetisk Råd bekymret for, at den uklare grænsedragning kan medføre overblokering af lovligt indhold.

Google er bekymret for, at lovudkastet ikke indeholder tilstrækkelig beskyttelse af ytringsfriheden. Det anføres, at ytringsfriheden er beskyttet af artikel 11 i EU’s Charter om grundlæggende rettigheder. Den er også forankret i EU’s forordning

om digitale tjenester (DSA). Selvom de nye rettigheder indeholder materielle undtagelser med henblik på at værne om ytringsfriheden (eksempelvis vedrørende parodi, karikatur, pastiche, politisk kommentar og andre former for social kritik), er Google bekymrede for, at det i praksis ofte vil være yderst vanskeligt for udbydere at afgøre, om indhold, der er genstand for en retlig klage, er krænkende eller omfattet af en legitim og undtaget brug. Derudover er Google bekymrede for muligheden for misbrug af anmodninger om fjernelse, hvor klager indgives i ond tro med det formål at undertrykke lovlige ytringer. Sådanne taktikker kan anvendes af f.eks. politiske aktører eller andre for at bringe kritik til tavshed eller fjerne uønskede synspunkter.

Justitia bemærker, at begrebet *misinformation* anses for at være et bredt og uklart begreb, hvorfor anvendelsen af begrebet i forbindelse med et indgreb i satire og magtkritik udgør et uproportionalt indgreb i ytringsfriheden, der både mangler den fornødne klarhed og forudsigelighed. Justitia anbefaler, at undtagelsen til undtagelsen i den foreslåede § 73 a, stk. 2, helt fjernes, så satire, magtkritik mv. pr. definition ikke er omfattet af forbuddet. Justitia understreger, at det er afgørende, at digitale efterligninger, der fremstår som satire, karikatur eller magtkritik ikke kan censureres.

MPA bemærker, at kernen af beskyttelsen af ytringsfriheden er afgørende for filmskabere og andres frihed til at bruge teknologi til at forbedre den kreative proces, hvilket i sidste ende kommer publikum til gode. Brugen af digitalt genererede imitationer er ikke noget, som den danske regering bør forsøge at regulere i en grad, at det ikke længere kommer til at eksistere. Tværtimod har teknologier, der gør det muligt at skildre virkelige mennesker, været brugt i årtier i film og tv. Sådanne teknologier har utallige helt legitime anvendelser, som er fuldt ud beskyttet af ytringsfriheden, og som skal forblive uden for anvendelsesområdet for enhver lovgivning, der regulerer sådan brug.

RevyDanmark bemærker vigtigheden af de digitale muligheder for at udføre satire og parodier og understreger at undtagelserne ved karikatur, satire, parodi, pastiche, samfundskritik o.l. skal fastholdes og gerne tydeliggøres.

Sammenslutningen Af Medier i Lokalsamfundet (SAML) bemærker, at de godt kan se de risici, digitalt genererede efterligninger kan afstedkomme, men anfører at det er bekymrende, at lovslaget kan indeholde risici for indskrænkning af ytringsfriheden samt indskrænke muligheder for at lave satiriske indslag om eksempelvis offentlige personer. SAML ser satire-tegninger mv. som en væsentlig del af dansk kulturarv, som SAML mener bør beskyttes så meget så muligt.

Wikimedia Danmark noterer sig, at bestemmelsen undtager bl.a. karikatur, satire, parodi, pastiche, magtkritik, samfundskritik o.l. Wikimedia foreslår, at udvide undtagelserne så og således at også efterligninger med overvejende kunstnerisk formål og efterligninger med overvejende informativt, oplysende eller dokumenterende formål omfattes. Wikimedia finder at disse undtagelser er nødvendige for at

beskytte projekter, der formidler viden og kunst, og for at undgå utilsigtet kriminalisering af legitimt indhold.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet bemærker, at det er afgørende at finde den rette balance mellem ytringsfriheden og de hensyn, der ligger bag lovforslaget. Den stærke danske tradition for karikatur, satire, parodi, pastiche, magtkritik og samfundskritik mv. er vigtig og skal have gode eksistensvilkår. Karikaturer mv. af fysiske personers personlige kendetegn, der er så virkelighedsnære, at de ikke kan skelnes fra virkeligheden, og som spreder skadelige usandheder, skal samtidig ikke kunne blive et middel til at omgå formålet med lovforslaget.

Som det også fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, skal det forbud, der følger af § 73 a begrundes i legitime hensyn og være nødvendigt i et demokratisk samfund. Det følger heraf, at der ved vurderingen af, om det foreslåede forbud varetager et anerkendelsesværdigt formål og er nødvendigt i et demokratisk samfund, er lagt vægt på, at forbuddet overordnet har til formål at sikre, at fysiske personers fysiske kendetegn ikke misbruges i virkelighedsnære digitalt genererede efterligninger, herunder at disse ikke misbruges til at fremstille efterligninger, som kan være til alvorlig skade for den enkeltes eller samfundets væsentlige interesser, eller som kan frembringe konkret fare for liv eller ejendom. Det foreslåede forbud vurderes at varetage hensyn til at forebygge uorden eller forbrydelse, samt beskytte andres gode navn og rygte eller rettigheder.

Kulturministeriet har noteret sig bemærkningerne, herunder navnlig Justitias bemærkning om, at begrebet misinformation er defineret for bredt. Bemærkningen har givet anledning til, at ministeriet har tilføjet følgende i lovforslagets specielle bemærkninger: "hvorvidt der er tale om misinformation vil ikke afhænge af, om den, der har tilgængeliggjort den virkelighedsnære digitalt genererede efterligning af en fysisk persons personlige, fysiske kendetegn, har været bevidst om, at efterligningen udgjorde misinformation, som konkret kunne medføre alvorlig fare for andres rettigheder eller væsentlige interesser, da vedkommende tilgængeliggjorde efterligningen."

Kulturministeriet mener dog grundlæggende, at begrebet, som det var defineret i høringsudkastet, er dækkende for det, ministeriet ønsker at regulere.

Definitioner af kriterier i § 73 a

Danske Advokater bemærker, at den foreslåede § 73 a i sagens natur vil indebære, at der skal foretages et konkret skøn, herunder af hvorvidt efterligningen er *virkelighedsnær*, samt hvorvidt efterligningen skal tillades på grundlag af ytringsfrihedshensyn, og at dette kan give anledning til fortolkningstvivl.

Dansk Scenekunst anbefaler, at der i bemærkningerne gives konkrete fortolkningsbidrag til, hvad der falder indenfor og udenfor "virkelighedsnære digitalt genererede efterligninger", og at det fastslås, at værker og forestillinger, som tydeligt

er fiktive, sceniske eller æstetisk bearbejdede, ikke anses som virkelighedsnære efterligner i lovens forstand.

DJ mener, at der kan være et beskyttelsesbehov, i tilfælde hvor en efterligning er mærket som en efterligning, og derfor som udgangspunkt ikke er i strid med den foreslåede ordning. Det kan være, hvor personen bliver hængt ud og hånet offentligt, eller hvor personen udnyttes kommercielt. DJ vurderer, at de nuværende ordninger i den øvrige lovgivning og den foreslåede bestemmelse ikke vil skabe et tilstrækkeligt værn mod dette, og foreslår derfor, at der indsættes et nyt stykke i bestemmelsen. DJ anbefaler desuden, at det i lovbemærkninger præciseres, at en mærkning skal fremgå direkte på (hele) efterligningen.

Gramex foreslår, at kravet om forvekslingsrisiko udgår af kommentarerne til § 73 a. Kriteriet om forvekslingsrisiko vil efter Gramex' opfattelse indebære en væsentlig risiko for, at de skadelige efterligninger, som forslaget tilsigter at hindre, ikke opnås i praksis.

Kreativitet & Kommunikation anbefaler, at lovgiver genovervejer bestemmelsens rækkevidde. Som minimum bør det præciseres, hvordan bureauer og virksomheder skal kunne agere ansvarligt i tilfælde, hvor en utilsigtet lighed opstår.

Prime Video er bekymret over, at der ikke findes en præcis definition af udtrykket "virkelighedsnære digitalt genererede efterligninger" i lovforslaget, og bemærker, at den nuværende brede formulering kan give anledning til praktiske udfordringer og fortolkningstvivl.

RettighedsAlliancen anfører, at det er vigtigt, at den foreslåede bestemmelses beskyttelsesområde ikke bliver for snævert med det resultat, at relevante og skadelige efterligninger ikke omfattes. RettighedsAlliancen er især bekymrede for forslagens beskrivelse af kriteriet om en virkelighedsnær efterligning og forvekslingsrisiko. Særligt vurderes det, at det er uhensigtsmæssigt, hvis en deklaration om, at efterligningen er kunstigt genereret eller manipuleret, får efterligningen til at falde udenfor beskyttelsessværen af den foreslåede § 73 a. På grund af den måde brugere anvender sociale medier mv., så er der en reel risiko for, at selv tydelige deklarationer ikke opfattes. Ligeledes må de foreslåede undtagelser i § 73 a, stk. 2 ikke medvirke, at det nuværende beskyttelsesniveau, udviklet via domstolspraksis, forringes.

Samrådet for Ophavsret noterer sig, at den foreslåede beskyttelse i § 73 a er afgrænset til tilfælde, hvor der foreligger forvekslingsrisiko. Samrådet ønsker at påpege, at der også gør sig beskyttelsesbehov gældende i situationer, hvor digitale genereringer ikke er »virkelighedsnære«. Digitale efterligninger kan være stærkt indgribende i en persons privatsfære og for kunstnere kan de også have kommercielle konsekvenser, selv uden egentlig forvekslingsrisiko. På den baggrund opfordrer Samrådet Kulturministeriet til at overveje en bredere regulering, som i højere grad balancerer de forskellige beskyttelsesbehov i forbindelse med digitale genereringer og manipulationer.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet har noteret sig bemærkningen om, at begrebet virkelighedsnær bør præciseres, og har på den baggrund foretaget en mindre præcisering, nærmere bestemt, at begrebet virkelighedsnær ”skal forstås som, at efterligningen i sit udtryk lægger sig tæt op ad virkeligheden.”

Ift. kravet om forvekslingsrisiko fremgår det nu af lovbemærkningerne at, ”I det omfang at efterligningen er synligt mærket som genereret kunstigt eller manipuleret, vil forvekslingsrisikoen formentlig være lavere.”

Kulturministeriet har forståelse for, at efterligninger, der ikke er virkelighedsnære, potentielt kan være skadelige for særligt kunstnere. Formålet med loven er dog at beskytte mod de virkelighedsnære efterligninger, hvorfor Kulturministeriet holder fast i kriteriet om, at efterligningen skal være virkelighedsnær.

Beskyttelsestiden for § 73 a

Danske Advokater angiver, at det er positivt, at § 73 a, stk. 3, skaber klarhed i forhold til beskyttelsestiden.

DJ foreslår, at beskyttelsestiden udvides til 70 år, men at der gøres en undtagelse for så vidt angår efterligninger, der udgør misinformation, som konkret kan medføre alvorlig fare for andres rettigheder eller væsentlige interesser, der ikke bør tidsbegrænses, men i stedet være evigtvarende, som man kender den fra droit moral-beskyttelsen i ophavsretslovens § 75.

Samrådet for Ophavsret mener, at formålet med at beskytte mod misinformation bedre nås ved en tidsubegrænset beskyttelse. Samrådet foreslår derfor, at der indsættes et stk. 4 til § 73 a, der vil være en undtagelse til stk. 3, i de tilfælde, hvor efterligningen konkret udgør misinformation, som konkret kan medføre alvorlig fare for andres rettigheder eller væsentlige interesser.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet noterer sig bemærkningerne om udvidelse af beskyttelsesperioden til at være i mere end de foreslåede 50 år. Kulturministeriet vurderer, at 50 år udgør en beskyttelsestid, der er proportionel med beskyttelseshensynet bag forslaget.

2.2.2 Efterligningsbeskyttelse af udøvende kunstnere og artister (§ 65 a)

Generelle bemærkninger om beskyttelsen af udøvende kunstnere og artister

Danske Advokater støtter indførelsen af en efterligningsbeskyttelse i ophavsretsloven af udøvende kunstnere og artister, idet den teknologiske udvikling har gjort disse grupper sårbare overfor digitale krænkelse. Danske Advokater vurderer, at beskyttelsesperioden på 50 år fra den udøvende kunstner eller artists dødsår er passende, uagtet at beskyttelsesperioden derved bliver længere end beskyttelsen efter § 65 af optagelse eller tilgængeliggørelse af udøvende kunstnere eller artisters fremførelser eller kunstneriske præstationer.

Dansk Artist Forbund bakker op om indførelsen af en særlig efterligningsbeskyttelse for udøvende kunstnere og artister i en ny § 65 a med en særlig beskyttelsestid på 50 år efter kunstnerens død.

Dansk Forfatterforening bifalder beskyttelsen af udøvende kunstnere mod AI-eftertiligninger. Dansk Forfatterforening mener, at der ikke kan være tvivl om behovet for og rimeligheden af, at der indføres en sådan beskyttelse for udøvende kunstnere, og finder det desuden naturligt, at beskyttelsen samtidig udvirker en principiel ligestilling mellem autorer og udøveres ophavsret.

Dansk Musiker Forbund er enig i, at den tekniske udvikling har gjort det helt nødvendigt og rimeligt at gennemføre en principiel ligestilling mellem ophavere og udøvere, når det gælder efterligning og plagiat.

DR bemærker, at det er DR's opfattelse, at en udvidelse af beskyttelsen mod netop digitale efterligninger af andre præstationer end de, der i dag er omfattet af § 65, godt kan lade sig gøre ved at indføre § 65 a uden også at udvide den eksisterende § 65. DR peger på, at det er uklart, hvad der ligger i begrebet "eftertiligning", og dermed hvad der omfattes af bestemmelsen. Begrebet efterligning bør uddybes i bemærkningerne.

Gramex bakker op om, at der foreslås en digital efterligningsbeskyttelse for udøvende kunstnere og artister. Intentionen om at sidestille disse rettigheder med ophaver bakker Gramex fuldt op om. Efter Gramex' vurdering opnås en principiel sidestilling dog ikke på et centralt punkt, idet beskyttelsen risikerer at blive for snæver, hvis den kan omgås gennem en mærkning eller indskrænkende kriterier. Gramex foreslår derfor, at kriteriet om forvekslingsrisiko udgår af lovbe-
mærkningerne, og at det præciseres, at beskyttelsen også omfatter efterligninger, selv når de deklarerer som genereret kunstigt eller manipuleret. Gramex bemærker, at det af bemærkningerne fremgår, at rettigheder efter § 65 a kan licenseres og overdrages efter ophavsretslovens almindelige regler. I overensstemmelse med gældende ret kan vederlagskravet for anvendelse af udgivne lydoptagelser i radio- og fjernsynsudsendelser samt ved anden offentlig fremførelse alene gøres gældende gennem en af Kulturministeriet godkendt fællesorganisation. Retten til at gøre et vederlagskrav gældende overfor brugeren af en udgiven lydoptagelse, jf. Ophavsretslovens § 68, kan således hverken gøres gældende af rettighedshaveren selv eller licenseres/overdrages til tredjemand. Gramex opfordrer til, at det fremhæves i lovbe-
mærkningerne at det også vil gælde i forhold til den foreslåede § 65 a. Gramex støtter forslaget om, at beskyttelsestiden på 50 år regnes fra den udøvende kunstners eller artists dødsår.

Koda/NCB bakker op om forslaget til en ny beskyttelse i ophavsretslovens § 65 a. Generelt finder Koda at forslaget styrker retssikkerheden og respekten for ophavsretten, fordi området for digitale efterligninger nu bliver lovreguleret og ikke længere er i en gråzone. Koda kan dog tilslutte sig de bemærkninger, der fremsættes i RettighedsAlliancens høringssvar. Samtidig giver de nye bestemmelser også de mange af Kodas medlemmer, der også er udøvende kunstnere, bedre muligheder

for at håndhæve deres rettigheder, se dog Koda/NCB's øvrige bemærkninger til forslaget under artister og artisters præstationer.

Kreativitet & Kommunikation vurderer, at indførelsen af en efterligningsbeskyttelse i en længere årrække vil medføre betydelig uforudsigelighed for virksomheder og rettighedshavere, indtil der foreligger retspraksis, der kan fastlægge grænserne. Kreativitet & Kommunikation mener derfor, at det derfor bør præciseres i lovbemærkningerne, hvad beskyttelsen reelt sigter mod.

MPA mener, at beskyttelsen skal begrænses til brugen af en digital efterligning til erstatning for en levende professionel udøvers optræden, hvor optræden er af den type, som den professionelle udøver regelmæssigt udøver for at opnå indtægter eller levebrød, og hvor brugen sandsynligvis vil vildlede offentligheden til at tro, at den digitale efterligning udgør en autentisk optagelse, som personen har deltaget i. En sådan formulering ville sikre, at MPA's medlemmer og andre skabere fortsat frit kan bruge teknologi til at skildre (i stedet for at erstatte) personer, der optræder – herunder musikere og skuespillere – i udtryksfulde værker såsom biografiske film og parodier. MPA ønsker desuden, at rettigheden kun skal gælde levende fysiske personer og ikke posthumt. MPA mener desuden, at det bør præciseres i lovbemærkningerne, at der med indførelsen af § 65 a og henvisningen til aftalelicensbestemmelser ikke lægges op til økonomiske ændringer i grundlaget for eksisterende fordelinger af vederlag.

Musikforlæggerne bakker positivt op om forslaget om at beskytte mod digitalt genererede efterligninger af udøvende kunstnere og artister. Musikforlæggerne mener, at forslaget generelt styrker retssikkerheden og respekten for ophavsretten, fordi området for digitale efterligninger nu bliver lovreguleret og ikke længere er i en gråzone. Musikforlæggerne kan dog tilslutte sig de bemærkninger, der fremsættes i Koda og RettighedsAlliancens høringssvar.

Nordisk Film ønsker, at det i § 65 a præciseres, så det fremgår af bemærkningerne, at bestemmelsen ikke begrænser brug af almindelige produktionsværktøjer som klipning, effekter og colorgrading. Nordisk film ønsker desuden forholdet mellem § 65 a og § 73 a præciseret, så det fremgår, at udøvende kunstnere altid anses omfattet af § 65 a i kontraktforhold, men af § 73 a som privatpersoner uden for kontraktforhold – så det præciseres at de to regler udelukker hinanden.

PRD bemærker, at der med forslaget lægges op til kollektiv forvaltning i forbindelse med den foreslåede § 65 a. PRD vurderer, at dette vil indebære en licensering i et kompliceret samspil med rettigheder, som allerede licenseres kollektivt. Efter PRD's opfattelse bør det på denne baggrund præciseres i lovbemærkningerne, at der ikke hermed lægges op til økonomiske ændringer i grundlaget for eksisterende fordelinger af vederlag. PRD henviser i øvrigt til høringssvarene fra Producentforeningen, RettighedsAlliancen og Copydan.

Producentforeningen foreslår, at det i bemærkningerne til forslaget markeres, at de foreslåede beskyttelser i §§ 65 a og 73 a ikke berører de aftalebaserede udnyttelser af optagelser indeholdende præstationer og kendetegn omfattet af §§ 65 a og 73 a. Producentforeningen lægger desuden op til, at der for en god ordens skyld præciseres i lovbemærkningerne, at de foreslåede beskyttelser ikke er udtryk for, at der i øvrigt ændres på de økonomiske forudsætninger, der ligger til grund for aftaler om film- og tv-produktioner. Producentforeningen bakker op om, at § 65 a skal sikre artister og kunstneres rettigheder, uanset hvordan efterligningen er udarbejdet, men mener, at det vil være hensigtsmæssigt at præcisere i lovbemærkningerne, at det ikke er til hinder for, at producenter fortsat vil kunne anvende alment brugte tekniske værktøjer under produktionen af film og tv. Der gælder i dag allerede en fast praksis i film- og tv-branchen om indhentelse af samtykke i situationer, hvor bearbejdelse af de foretagne optagelser vil kunne opleves som indgribende for de medvirkende.

RettighedsAlliancen anfører at det er vigtigt, at den foreslåede bestemmelses beskyttelsesområde ikke bliver for snævert med det resultat, at relevante og skadelige efterligninger ikke omfattes. De er især bekymrede for forslagets beskrivelse af kriteriet om en virkelighedsnær efterligning og forvekslingsrisiko. Særligt vurderes det, at det er uhensigtsmæssigt, hvis en deklaration om, at efterligningen er kunstigt genereret eller manipuleret, får efterligningen til at falde udenfor beskyttelsesværen af den foreslåede § 65 a. RettighedsAlliancen støtter op om, at anvendelsesområdet for den foreslåede § 65 a knyttes til statsborgerskab i stedet for fremførelsessted.

Samrådet har noteret sig, at efterligninger som er markeret som AI-genererede ifølge lovbemærkningerne ikke er egnede til at skabe forvekslingsrisiko, og af den årsag ikke omfattes af den foreslåede beskyttelse i § 65 a. Samrådet anerkender, at markering kan være et relevant redskab, når formålet er at undgå misinformation. For at sikre, at markeringen får den ønskede effekt, foreslår Samrådet en præcisering af, hvad der kan anses for tilstrækkelig tydelig markering, f.eks. at markeringen placeres direkte på selve billedet og fremgår i alle billedframes.

TV 2 bemærker, at det umiddelbart er vanskeligt at forstå præcis, hvad der menes med "efterligninger" i denne kontekst. TV 2 tolker umiddelbart dette begreb som omfattende frembringelser, der imiterer retssubjektet på en måde, der ikke er identisk med en tidligere optaget præstation, men dog udformet på en måde, der frembringer forvekslingsrisiko med enten præstationen eller retssubjektets personlige, fysiske kendetegn. TV 2 anfører, at bestemmelsens ordlyd rejser fortolknings tvivl om dels hvem beskyttelsen omfatter og dels, hvad der skal til for at aktivere beskyttelse.

Wikimedia finder det uklart om den foreslåede § 65 a vil forbyde at kombinere to eller flere kunstneres præstationer i et nyt værk, hvis der ikke er en reel risiko for forveksling.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet noterer sig, at størstedelen af høringssvarene bakker op om efterligningsbeskyttelsen af udøvende kunstnere og artister. Kulturministeriet bemærker samtidig, at der i en del høringssvar udtrykkes bekymring for omfanget af den foreslåede § 65 a. Desuden synes der at være et ønske om klare rammer for, hvilke efterligninger der kan og ikke kan blive omfattet af bestemmelsen, hvilket præciseres yderligere.

Kulturministeriet finder ikke anledning til at undtage visse digitale bearbejdelser som klipning, effekter og colorgrading fra den foreslåede § 65 a. Det vurderes ikke hensigtsmæssigt, at bestemmelsen henviser til specifikke digitale værktøjer. Bestemmelsen har til formål at regulere resultatet af en digital bearbejdning, ikke de midler, der anvendes til at opnå dette. En henvisning til konkrete værktøjer vil indebære en risiko for teknologisk forældelse og kan medføre en utilsigtet begrænsning i beskyttelsesomfanget. Af hensyn til bestemmelsens holdbarhed og anvendelighed bør den derfor være teknologineutral.

Kulturministeriet bemærker desuden, at der er rejst bekymring for, at beskyttelsesomfanget bliver for snævert, og at beskyttelsen kan omgås ved anvendelse af mærkning. Det fremgik ved en fejl af de oprindelige bemærkninger til bestemmelsen, at mærkning kan have betydning for vurderingen af lovligheden af en digital efterligning. Bemærkningerne til § 65 a er derfor blevet tilrettet i overensstemmelse hermed.

Ift. de i høringssvarene indkomne bekymringer over forslaget om at lade artisters kunstneriske præstationer omfatte af § 65 a, henvises der til høringsnotatets afsnit om præstationsbeskyttelsen.

Som følge af EU-Kommissionens bemærkninger har Kulturministeriet i lobemærkningerne præciseret, at indførelsen af efterligningsbeskyttelsen for udøvende kunstnere og artister ikke ændrer på den EU-retlige afgrænsning af begrebet fremførelse eller de eksisterende ophavsretlige enerettigheder. Beskyttelsen skal fortolkes og anvendes i overensstemmelse med EU-retten, herunder de udøvende kunstneres eneret til at tillade eller forbyde reproduktion og tilrådighedsstillelse af optagne fremførelser. Det er desuden præciseret, at beskyttelsen ikke berører andre rettighedshaveres rettigheder.

For så vidt angår beskyttelsestiden præciseres endvidere på baggrund af Kommissionens bemærkninger, at den foreslåede beskyttelsestid for § 65 a forkortes, så den varer i 50 år efter en fremførelse eller kunstnerisk præstation fandt sted. Hvis fremførelsen eller den kunstneriske præstation optages og optagelsen udgives eller offentliggøres forlænges varighed dog til 50 år efter den første udgivelse eller offentliggørelse fsva. audiovisuelt indhold og 70 år efter den første udgivelse eller offentliggørelse fsva. lydoptagelser. Beskyttelsestiden følger nu den beskyttelse som en udøvende kunstner nyder i dag efter § 65.

2.2.3 Bemærkninger der angår begge efterligningsbeskyttelser

Samtykkekravet, aftaler og arv ift. §§ 65 a og 73 a

Dansk Erhverv støtter, at reglerne aktiveres ved tilgængeliggørelsen for almenheden, og ikke ved eksemplarfremsstillingen. Dansk Erhverv støtter også, at der generelt gælder undtagelser til § 73 a, stk. 1. For at undgå uklarhed, misforståelser og retsusikkerhed bør det for en god orden skyld specificeres i lovforslaget, at samtykket ikke kan tilbagekaldes, i de tilfælde, hvor retten er overdraget som led i en gyldig aftale – fx i forbindelse med indholdsproduktion. Lovforslaget kan også for en god ordens skyld påtale, at samtykket (fx til brug i indholdsproduktion) kan gives af arvinger i tilfælde af personens død, jf. eksempelvis også lovforslagets henvisning til § 61 fsva. § 65 a, om end der for § 73 a dog naturligvis ikke er tale om ophavsrettigheder.

Dansk Scenekunst bemærker, at lovforslagets krav om individuelt samtykke (både i § 65 a og § 73 a) skal kunne fortolkes og udmøntes, så det ikke modarbejder kontraktfriheden eller skaber usikkerhed om allerede indgåede aftaler, og der således ikke opstår en unødigt administrativ byrde.

Nordisk Film bemærker, at den foreslåede ret til tilbagekaldelse giver stor uforudsigelighed og afviger fra aftalerettens regler om aftalers bindende virkning. Nordisk Film anfører, at en bred ret til tilbagekaldelse af samtykke de facto betyder, at producenter ikke kan cleare rettigheder til medvirkendes personlige kendetegn i produktioner hvor der benyttes digitale efterligninger af vedkommende, og clearing af alle tredjemandsrettigheder er en af grundforpligtelserne overfor tv-stationer, streamingtjenester, finansører osv.

Producentforeningen bemærker, at det fremgår af de specielle bemærkninger til § 73 a, at der ikke vil gælde særlige krav til tilbagekaldelse af samtykket i § 73 a. Dette ses ikke at være til hinder for en aftalemæssig begrænsning af muligheden for at kunne tilbagekalde et sådant samtykke som hidtil. Muligheden for at kunne indgå sådanne aftaler er af stor betydning henset til de ofte betydelige økonomiske investeringer i film- og tv-produktioner og henset til den tillid og sikkerhed producenten er nødt til at kunne stille overfor markedet, øvrige interessenter og involverede i produktionens finansiering og distribution. Producentforeningen skal derfor opfordre til, at dette præciseres i lovbemærkningerne. Producentforeningen foreslår desuden, at det i bemærkningerne til forslaget markeres, at de foreslåede beskyttelser i §§ 65 a og 73 a ikke berører de aftalebaserede udnyttelser af optagelser indeholdende præstationer og kendetegn omfattet af §§ 65 a og 73 a. Producentforeningen lægger desuden op til, at der for en god ordens skyld præciseres i lovbemærkningerne, at de foreslåede beskyttelser ikke er udtryk for, at der i øvrigt ændres på de økonomiske forudsætninger, der ligger til grund for aftaler om film- og tv-produktioner. Producentforeningen bemærker desuden, at beskyttelsestiden for § 73 a i stk. 3, strækker sig udover den beskyttede persons levetid. Producentforeningen foreslår derfor, at det tydeliggøres, eksempelvis med en henvisning til § 61, at samtykkeretten tilfalder den afdødes arvinger efter arvelovgivningens almindelige regler.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet noterer sig de indkomne bemærkninger om tilbagekaldelse af samtykke. Kulturministeriet finder, at bemærkningerne giver anledning til at tydeliggøre beskrivelsen af tilbagekaldelse af samtykke fsva. § 73 a i lovforslaget, så fortolkningstvív reduceres. Ift. samtykke i kontraktforhold gøres der i lovforarbejderne også bemærkninger herom.

Kulturministeriet har vurderet, at arvelovgivningens almindelige regler ikke bør finde anvendelse for den foreslåede § 73 a. Retten vurderes særligt personlig, hvorfor den ikke foreslås nedarvet uden testamentering eller anden aftaleindgået forud for den efterlignede døde.

Endelig bemærkes, at det efter bestemmelsen er tilgængeliggørelse for almenheden, der kræver samtykke. Anvendelse af digitale efterligninger, som er omfattet af § 73 a, vil således fortsat være tilladt til privat brug.

Håndhævelse af §§ 65 a og 73 a vedr. efterligningsbeskyttelse af personlige kendetegn og af udøvende kunstnere og artister

Akademikerne er af den opfattelse, at det vil være naturligt og rimeligt, hvis overtrædelse af § 73 a udløser de sædvanlige økonomiske sanktioner efter § 83, herunder rimeligt vederlag og godtgørelse.

Dansk Erhverv opfordrer Kulturministeriet til at sikre, at en henvisning i § 65 a, stk. 3, til § 52 c lovligt kan ske, og at den ikke strider mod Danmarks EU-retlige forpligtelser i forhold til art. 17 i DSM-direktivet, idet opfyldelse af eksempelvis § 52 c, stk. 4, (særligt nr. 1 og 3) kan være vanskeligere i tilfælde med digitale efterligninger, end de tilfælde, som oprindeligt var tiltænkt gennem art. 17. Dette skal også læses i forlængelse af, at intentionen med lovforslaget netop er at aktivere forordningen om digitale medie-tjenesters regler vedrørende oplagringsmediernes forpligtelse til at tage skridt til at fjerne ulovligt indhold, som netop er baseret på EU-lovgivning. Dansk Erhverv er ydermere ikke klar over, om ordlyden ”ved dom” kan medføre, at retshåndhævelsen ikke forbedres, i det tilfælde, at krav på nedtagning af den ulovlige digitale efterligning dermed vil kræve en afgørelse fra en domstol. Da det af lovforslaget fremgår, at reglerne primært skal bruges til at aktivere forordningen om digitale medietjenesters regler vedrørende oplagringsmediernes forpligtelse til at tage skridt til at fjerne ulovligt indhold, er det derfor essentielt, at det sikres, at tilføjelsen af beskyttelsen i § 73 a (og § 65 a) i sig selv er nok til at aktivere DSA-forordningen, jf. eksempelvis art. 3.

Dataetisk Råd påpeger, at de er i tvív om den praktiske effekt af lovforslaget. Ifølge bemærkningerne skal lovforslaget primært bruges til at aktivere forordningen om digitale medietjenesters regler vedrørende forpligtelsen til at tage skridt til at fjerne ulovligt indhold. Men allerede i dag er der problemer med at holde platforme fri for eksempelvis overgrebsmateriale og andet ulovligt indhold. Lovforslaget vil ikke nødvendigvis ændre på de grundlæggende udfordringer med håndhævelse og kontrol på digitale platforme. Dataetisk Råd opfordrer derfor Kulturmini-

steriet til at overveje, hvorledes håndhævelsen af loven kan styrkes. Desuden vurderer Dataetisk Råd, at der også kan stilles spørgsmål ved lovens afskrækkende effekt på dem, der skaber de mest skadelige digitalt genererede efterligninger. Dataetisk Råd anbefaler derfor, at loven suppleres med oplysning, kampagner og andre sådanne aktiviteter, der kan bidrage til at udbrede kendskab til de skadelige effekter af digitalt genererede efterligninger.

DI vurderer, at henvisningen i § 65 a, stk. 3, til ophavsretslovens § 52 c kan skabe betydelig retlig usikkerhed og pålægge platforme uforholdsmæssige byrder, der ikke findes i EU-retten. DI anbefaler derfor, at henvisningen udgår og at lovgivningen i stedet bringes i fuld overensstemmelse med DSA'en.

DJ mener, at den nye bestemmelse i § 73 a naturligvis bør kunne sanktioneres på samme måde som øvrige bestemmelser i ophavsretsloven.

Google bemærker, at det særlige ansvarssystem i DSM-direktivets artikel 17 ikke lovligt kan udvides til § 65 a. Google anfører, at artikel 17 bygger på en licenslogik, som er uden relevans for deepfakes. Google mener, at det at anvende det særlige ansvarssystem i artikel 17 (ophavsretslovens § 52 c) på den nye ret til at forhindre deepfakes i § 65 a derfor er grundlæggende uforeneligt med logikken i artikel 17, som er udformet til at lette lovlig adgang til beskyttet indhold via tilladelses- eller licensmekanismer. Det anføres desuden, at artikel 17 er en udtømmende, fuldt harmoniseret bestemmelse, som ikke kan udvides.

Kreativitet & Kommunikation bemærker, at med udvidelsen af § 84 til at omfatte § 73 a udstrækkes § 84 til at rumme et nyt rettighedsfelt med helt andre præmisser end de bestemmelser, den hidtil har dækket. Kreativitet & Kommunikation mener, at dette udvander logikken i § 84 og skaber retlig usikkerhed om, hvordan bestemmelsen fremover skal anvendes i praksis. For de kreative erhverv betyder det en væsentligt forhøjet risiko, da selv utilsigtede ligheder i AI-genereret indhold kan udløse meget indgribende konsekvenser. Kreativitet & Kommunikation finder det derfor afgørende, at proportionalitet og præcis afgrænsning fremhæves tydeligere, før § 73 a kobles sammen med de eksisterende håndhævelsesmekanismer i § 84.

RettighedsAlliancen bakker kraftigt op om, at ophavsretslovens § 52 c om onlinedelingstjenesters ansvar også gælder for den foreslåede § 65 a. RettighedsAlliancen foreslår, at overtrædelsen af de foreslåede § 65 a og 73 a bliver strafbelagt på lige fod med tilrådgighedsstillelse af værker og de øvrige naborettigheder. RettighedsAlliancen bemærker ift. § 73 a, at det er essentielt for en effektiv håndhævelse, at onlineindholdsdelingstjenesterne gøres ansvarlige for deres brugeres tilrådgighedsstillelse af krænkende efterligninger, så rettighedshavere har mulighed for at lægge pres på tjenesterne for at fjerne krænkende efterligninger. RettighedsAlliancen er positiv overfor, at der foreslås en ændring af ophavsretslovens § 84, stk. 1, således at det ved dom kan bestemmes, at krænkende efterligninger bl.a. kan kræves fjernet fra onlineplatforme, hvor efterligningerne er gjort tilgængelig. Ret-

tighedsAlliancen vurderer dog ikke, at det i sig selv vil medføre en effektiv håndhævelsestilstand. RettighedsAlliancen vurderer, at det er urealistisk at forvente, at udøvende kunstnere eller artister vil have de fornødne ressourcer til at føre civile retssager mod onlinedelingstjenester om fjernelse af krænkende efterligninger. En ændring af § 84 vil heller ikke lægge pres på onlinedelingstjenester til at udvikle og stille opdagelses- og nedtagingsværktøjer til rådighed for rettighedshavere. Derfor foreslår RettighedsAlliancen, at ophavsretslovens § 52 c om onlinedelingstjenesters ansvar også skal gælde for den foreslåede § 73 a. RettighedsAlliancen foreslår, at det overvejes, hvordan modeller, der har det primære formål at lave ulovlige efterligninger, kan omfattes af den foreslåede beskyttelse. Det kunne evt. præciseres i forslaget, at ”redskaber mv.” der nævnes i § 84, stk. 2 også omfatter ulovlige stemmeklon-modeller og andre modeller der primært har det formål at generere krænkende efterligninger i strid med § 65 a og § 73 a. Og som en konsekvens heraf kan modellerne også ved dom kræves fjernet fra onlineplatforme.

Samrådet for Ophavsret foreslår, at de nye regler kan håndhæves gennem det almindelige ophavsretlige sanktionssystem i §§ 76 og 83.

TikTok understreger, at DSM-direktivets artikel 17 ikke kan anvendes på den foreslåede § 65 a og advarer kraftigt mod at anvende det særlige ansvarssystem i DSM-direktivets artikel 17 og ophavsretslovens § 52 c.

TV 2 hilser en justering af ophavsretsloven velkommen, hvis denne forbedrer rettighedshavernes muligheder for effektivt at aktivere platformsudbydernes forpligtelser til at fjerne ulovligt indhold i henhold til forordningen om digitale medietjenesters forpligtelser (DSA'en). TV 2 noterer sig, at Kulturministeriet foreslår de i § 84, stk. 1, nævnte håndhævelsesmuligheder udvidet til også at omfatte fjernelse ”fra det medie, [eksemplaret] er tilgængeliggjort på”, og at dette foreslås gældende for krænkelse i henhold til både §§ 65 a og 73 a. TV2 håber, at denne ændring er tilstrækkelig til at opnå det ønskede formål, men kan umiddelbart være usikker på, om platformsudbyderen på baggrund af ordlyden ”Retten kan ved dom”, vil kunne afvise et krav om at fjerne (påstået) krænkende indhold, indtil en domstol har truffet afgørelse i en sag herom – eller om den blotte tilføjelse af efterlignings-/kendetegnbeskyttelse i §§ 65 a og 73 sig selv er tilstrækkelig til at få platformsudbyderen til at reagere på sådan et krav.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet er opmærksomt på den udfordring, håndhævelsen af den foreslåede §§ 65 a og 73 a potentielt kan udgøre.

Kulturministeriet har bl.a. på baggrund af bemærkningerne fra EU-Kommissionen om anvendelsesområdet for § 52 c (DSM-direktivet artikel 17) fjernet den foreslåede kobling mellem § 52 c og § 65 a fra lovforslaget. Det bemærkes endvidere, at ministeriet ikke vurderer det hensigtsmæssigt at lade den foreslåede § 73 a omfatte af § 52 c.

Legitim brug i henhold til §§ 65 a og § 73 a

Dansk Erhverv bemærker, at også hændelig tilgængeliggørelse i medfør af lovforslaget vil omfattes af § 73 a. Dansk Erhverv bemærker, at bestemmelsen ikke omfattes af §§ 76 og 83, men derimod § 84, hvorfor de subjektive betingelser i §§ 76 og 83 ikke finder anvendelse. Dansk Erhverv kan derfor været bekymret for, at dette kan få konsekvenser for erhvervslivet, i tilfælde af, at der – fx i indholdsproduktion – udarbejdes indhold, som hændeligt og uden intention om at krænke indeholder et kendetegn, som medfører en forvekslingsrisiko med en udenlandsk statsborger, og dermed kan forhindre tilgængeliggørelsen, eller i værste fald tilbagekaldelse/ændring af en hel produktion, jf. § 84. Dette forstærkes af, at § 73 a vil medføre tilføjelsen af en ny bestemmelse i 86 a, hvorved § 73 a også vil gælde for udenlandske statsborgere. Også her kan Dansk Erhverv derfor frygte potentielle konsekvenser for erhvervslivet. Dansk Erhverv anfører, at det er almindeligt at anvende digitalt genererede billeder i fx indholdsproduktion, fx i forbindelse med VFX og stunts. Disse former for digital generering – som sker med samtykke - er ikke nævnt i lovforslaget, og kunne med fordel være inddraget som eksempler på tilfælde, hvor digital generering ikke sker med dystre intentioner, da der kan være situationer som efter vores læsning af ordlyden af forslaget omfattes af § 73 a, men ikke af § 65 a, selvom det fx sker til indholdsproduktion eller med andre kreative lovlige formål.

DI noterer sig, at lovforslaget ikke i tilstrækkelig grad adresserer de mange legitime anvendelser af digitalt genereret indhold – fx i filmproduktion, visuelle effekter (VFX), reklame og underholdning. Teknologien anvendes i stigende grad med det formål at underholde eller skabe kunstnerisk værdi med samtykke fra den medvirkende og fra den redaktionelt ansvarlige tjeneste. DI anbefaler yderligere afklaring af, hvordan disse undtagelser konkret afgrænser beskyttelsen i praksis.

DR anerkender, at fysiske personer har et beskyttelsesbehov mod deepfakes i reelle misbrugssituationer, og at den foreslåede § 73 a i ophavsretsloven særligt kan bidrage til at løse en håndhævelsesproblematik. Dertil kommer hensynet til at undgå demokratisk udfordrende misinformation, hvor deepfakes også spiller en betydelig rolle. DR bemærker, at DR som radio- og tv-virksomhed dagligt tilgængeliggør massive mængder af indhold i form af lyd og billeder for almenheden. Ud over egne optagelser erhverver DR indhold fra fx professionelle fotografer, bureauer, distributører, producenter mv., samt fra private, hvor DR vurderer troværdigheden af både indhold og afsender og stiller krav om, at rettigheder er klareret til DR's publiceringsbehov. Det er afgørende, at DR og andre professionelle aktører, der handler i god tro og udfører sædvanlig compliance, ikke risikerer at blive mødt af erstatningskrav.

Prime Video omfavner og anvender innovative teknologier, herunder AI og bemærker, at det er afgørende at skelne mellem skadelige anvendelser og legitime kreative anvendelser til brug for fx at forbedre tv-produktioner.

MPA bemærker, at det er vigtigt at adskille legitim brug af AI i den kreative sektor fra uautoriseret brug af digitale kloner, der har til formål at skade andre. Enhver lovgivning, der omhandler digitalt genererede replika, bør derfor udformes omhyggeligt for at nå målet om at bekæmpe disse skadelige anvendelser uden utilsigtet at hæmme legitime og beskyttede anvendelser af teknologier til at forbedre historiefortællingen i film- og tv-branchen samt andre kreative tiltag. Selv om forslagene om at indføre specifikke beskyttelsesforanstaltninger mod digitale efterligninger af personlige karakteristika og forestillinger er begrænset til at omfatte uautoriserede digitalt genererede efterligninger, risikerer de utilsigtet at indskrænke den grundlæggende ret til ytringsfrihed, som er essensen af historiefortælling og parodi. En sådan regulering skal være nødvendig og bør kun gennemføres, hvis der ikke findes mindre restriktive alternativer, der kan opfylde det samme mål. De velkommer undtagelsen af satire o.l., men de ønsker også undtagelser, der gør det muligt at bruge digitalt genererede efterligninger i dokumentarer, dokudramaer, historisk eller biografiske audiovisuelle værker, eller til en fremstilling af en person som sig selv, og til brug, der er minimal eller tilfældig.

Nordisk Film ønsker, at det i lovforslaget præciseres, at den nye lovgivning i §§ 65 a og 73 a, retter sig mod aktører uden legitim tilknytning til de efterlignede præstationer eller kendetegn. Nordisk Film ønsker desuden, at det præciseres, at rent hændelige brud på § 73 a uden hensigt ikke bør medføre ansvar, hvor producenter måtte anvende generiske AI-genererede personer i baggrund eller på anden vis fremfor statister.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet finder ikke anledning til at undtage film- og tv-branchen fra reglerne, da der grundlæggende bør kunne tages hensyn til reglerne i branchens kontrakter på området, men har på baggrund af høringssvarene i bemærkningerne præciseret, at der med forslaget ikke er tiltænkt en ændring af eksisterende branchenormer ift. anvendelse af digitale værktøjer i forbindelse med film-, lyd- og billedoptagelser.

Kulturministeriet har desuden pba. høringssvarene fundet anledning til at indsatte en bagatelgrænse. Det fremgår herefter af bemærkningerne, at efterligningen ikke vil være omfattet af den foreslåede bestemmelse i tilfælde, hvor den meget virkelighedsnære digitalt genererede efterligning af en fysisk persons personlige fysiske kendetegn, der tilgængeliggøres for almenheden, vil kunne siges at være af meget ubetydelig karakter ift. den større sammenhæng, som efterligningen indgår i, f.eks. en filmproduktion eller lignende. Dette vil skulle fortolkes restriktivt, og må ikke medføre utilsigtet skadelig tilgængeliggørelse af en meget virkelighedsnær digitalt genereret efterligning af en fysisk persons personlige, fysiske kendetegn uden samtykke.

Kulturministeriet bemærker endvidere, at reguleringen har til formål at sikre, at der ikke spredes digitale efterligninger uden samtykke. Ministeriet finder det ikke hensigtsmæssigt at opremse former for legitim brug, idet det vil bero på en konkret vurdering, om en efterligning fremstår virkelighedsnær mv.

Kulturministeriet anerkender, at der kan være behov for at videreformidle digitalt genererede efterligninger i forbindelse med nyhedsformidling. Ministeriet tager således bemærkningerne til efterretning, hvormed det præciseres at omfattede efterligninger godt må vises uden samtykke, hvis det sker som led i nyhedsformidling.

2.2.4 Præstationsbeskyttelsen

Generelle bemærkninger om præstationsbeskyttelsen

Copydan bemærker, at det er positivt, at der med forslaget lægges op til en beskyttelse af kunstneriske præstationer, da ophavsretlig beskyttelse er afgørende for, at udøvende kunstnere og artister kan ernære sig igennem deres kunstneriske virke og for producenters mv. investeringer i disse præstationer. Copydan angiver, at det må formodes, at nye rettigheder, der opstår som følge af ændringen, vil blive håndteret i de allerede eksisterende organisationer og kollektive licenseringsmodeller.

Danske Advokater bemærker, at udvidelsen af ophavsretslovens beskyttelse af udøvende kunstnere til også at omfatte artister, indebærer at beskyttelsen modsat hidtil vil knytte sig til den personlige præstation og ikke til det, der fremføres. Beskyttelsen er således ikke længere begrænset til fremførsler af frembringelser med værkshøjde omfattet af ophavsretslovens § 1.

Dansk Artist Forbund bemærker, at det ikke mindst i lyset af AI-udviklingen er nødvendigt at udvide beskyttelsen til også at omfatte udøvende kunstnere og artister, der ikke fremfører værker. Dansk Artist Forbund finder, at det er en elegant løsning, der er i samsvar til medlemslandenes muligheder efter Romkonventionens art. 9, når det foreslås at bruge udtrykket ”en artists kunstneriske præstation” ved siden af det hidtidige udtryk udøvende kunstnere, der fremfører værker.

Dansk Erhverv anfører, at indførelsen af en præstationsbeskyttelse potentielt og umiddelbart kan få betydning for rettighedsbrugere ift. betaling og clearing af rettigheder, dog uden at dette er nærmere belyst i lovforslaget, da forslaget medfører en udvidelse af personkredsen i medfør af § 65, ligesom at artisters kunstneriske præstationer dermed også tilføjes til bl.a. ophavsretslovens § 68 om vederlag for brug af lydoptagelser i radio og fjernsyn, og modsætningsvist kan læses som om, at sportspræstationer også beskyttes. Uvisheden bliver ikke mindre af de afgrænsningsvanskeligheder ift. ”kunstneriske præstationer”, som i øvrigt nævnes i lovforslaget (og som også fremgår af 1995-lovmotiverne), og Dansk Erhverv er bekymrede for, at det vil blive for vanskeligt i praksis at sondre mellem præstationer, som beskyttes, og præstationer, som ikke beskyttes med tilhørende administrative, juridiske og økonomiske byrder for erhvervslivet.

Dansk Forfatterforening mener, at ligestillingen mellem skabere og udøveres ophavsret skal bringes i fuld balance derved, at det i begge tilfælde er den menneskelige originalitet, der beskyttes mod efterligning. Lovforslaget vurderes dog at afkoble beskyttelsen af kunstnerisk udøvelse fra fremførelsen af et menneskeskabt værk og med den generaliserede og i vid udstrækning ubetingede udvidelse af § 65-beskyttelsen vil det ikke længere være den menneskelige originalitet, der er basis

for efterligningsbeskyttelsen, men det blotte element af udøvelse eller præstation i et givet indhold. Det finder Dansk Forfatterforening stærkt uhensigtsmæssigt, fordi det yderligere styrker mulighederne for at skabe et marked for maskingenere ret indhold gennem adkomst til vederlagskonstruktioner baseret på rettighedsøkonomi. Et marked, der i forvejen var baseret på tyveri af menneskelige kunstneres arbejde, bliver nu yderligere styrket, fordi det paradoksalt nok kan baseres på kunstneriske rettigheder. Det er skadeligt i sin effekt – og det er dybt paradoksalt i forhold til lovforslagets åbenlyse intentioner om at beskytte mennesker mod i al fald de skadelige effekter af den teknologiske udvikling. Dansk Forfatterforening mener derfor, at lovforslagets udvidelse af § 65-beskyttelsen bør gentænkes og omskrives, så udøvende kunstnere er fuldt omfattet af efterligningsbeskyttelse, men baseret på den kunstneriske originalitet af deres fremførelse.

Dansk Musiker Forbund mener, at det er helt nødvendigt som følge af udviklingen inden for generativ kunstig intelligens at udvide beskyttelsen af de udøvende kunstnere, så også kunstnere, der fremfører materiale, der er frembragt af kunstig intelligens, sikres beskyttelse på samme måde som kunstnere, der fremfører et menneskeskabt værk. I modsat fald kommer de eneste menneskeskabte bidrag til sådanne produktioner til at stå uden beskyttelse. Dansk Musiker Forbund støtter lovforslaget tilgang hvormed selve definitionen af begrebet udøvende kunstner ikke ændres, men det i stedet er kredsen af beskyttede efter ophavsretslovens § 65 der udvides til at omfatte ”artister” og bemærker, at tilgangen følger tankegangen i Romkonventionen art. 9.

Dansk Scenekunst er af den opfattelse, at det nuværende omfang af beskyttelsen i § 65 er passende. Udvidelsen vil indebære en øget beskyttelse af det indhold som produceres og fremføres på landets scenekunstinstitutioner og den personkreds som arbejder i branchen. Det må derfor forventes at have økonomiske konsekvenser for scenekunstbranchen i forhold til clearing af nye rettigheder.

DR finder det yderst vanskeligt at vurdere indholdet og konsekvenserne af den foreslåede udvidelse af § 65, herunder såvel praktiske som økonomiske konsekvenser. DR er enig i, at der i de tilfælde, hvor, det der fremføres, har karakter af et litterært eller kunstnerisk værk, men dog ikke nyder beskyttelse som værk alene af den grund, at det er genereret ved hjælp af kunstig intelligens, muligvis kan være et behov for beskyttelsen af den udøvende kunstners fremførelse heraf. DR finder, at beskyttelsen kun bør udvides til sådanne situationer. DR bemærker dertil, at det i den foreslåede bestemmelse fremstår yderst uklart, hvilke præstationer, der sigtes mod med formuleringen artisters ”kunstneriske præstationer”. DR understreger, at udvidelsen af § 65 på ingen måde bør omfatte sport, gymnastik, herunder kunstsport, synkronsvømning, rytmisk gymnastik mv., da det vil blive ekstremt økonomisk byrdefuldt og vanskeligt at administrere, særligt ved OL og andre store sportsbegivenheder.

IFPI har forståelse for baggrunden for forslaget om at udvide § 65 til også at omfatte en artists kunstneriske præstation. Med udviklingen inden for kunstig intelligens kan der opstå situationer, hvor en artist – bevidst eller ubevidst – kommer til

at fremføre eller indspille et stykke musik, som ikke er et værk i ophavsretslovens forstand, fordi det er genereret ved hjælp af en AI-tjeneste. IFPI bemærker, at der kan være lagt samme ”sjæl” og energi i fremførelsen i fx et musikstykke skabt ved hjælp af AI-tjenester, som hvis sangen var skrevet af et menneske. IFPI finder det dog vanskeligt at sige noget om konsekvenserne af forslaget og understreger, at konsekvenserne løbende bør monitoreres og evalueres. IFPI understreger endvidere vigtigheden af at tydeliggøre, at beskyttelsen kun omfatter menneskelige præstationer.

Kreativitet & Kommunikation anerkender på den ene side intentionen om at skabe klarhed og give en mere tidssvarende beskyttelse til artister, der i praksis arbejder på måder, som minder om de udøvende kunstnere. På den anden side betyder ændringen, at der gives ophavsretlig beskyttelse til et bredere felt af præstationer, hvor det ofte vil være uklart, om de er kunstneriske i en ophavsretlig sammenhæng, eller hvor grænsen går mellem en almindelig præstation og en beskyttet kunstnerisk præstation. Det risikerer at gøre produktion af reklame- og kommunikationsindhold mere komplekst, dyrere og mindre fleksibelt. Kreativitet & Kommunikation finder det derfor problematisk, at en så vidtgående udvidelse af rettighedsfeltet gennemføres nationalt uden en mere grundig afvejning af konsekvenserne for de erhverv, der i praksis vil skulle navigere i de nye afgrænsninger.

Koda/NCB er stærkt kritisk over for denne del af forslaget. Det primære formål med ændringerne af § 65 ses at være beskyttelse af udøvende kunstnere og artisters præstationer, når forlægget er skabt med kunstig intelligens og ikke blot en udvidelse af præstationsbeskyttelsen til at omfatte artister som f.eks. cirkusartister. Koda/NCB bemærker, at hvis der med forslaget alene var tale om at udvide beskyttelsen til at omfatte beskyttelsen til at omfatte cirkusartister eller folkløse, altså præstationer som – uden at være fremførelser af værker – stadig præsteres på grundlag af menneskeskabte forlæg og intentioner, mener Koda/NCB, at det ville harmonere bedre med EU-retten, og måske ikke være særlig problematisk. Koda/NCB mener i stedet, at lovforslaget skaber et uheldigt incitament til øget brug af AI-genererede frembringelser, idet de udøvende kunstnere og producenter (der ofte erhverver eller repræsenterer udøverrettigheder) med den udvidede beskyttelse kan generere indtægter i medfør af ophavsretslovens bestemmelser. Koda/NCB anfører, at det vil påvirke den ophavsretlige værdikæde negativt, når AI-genererede forlæg substituerer menneskeskabte værker. Koda/NCB mener derfor, at udvidelsen af udøvendes beskyttelse på nuværende tidspunkt er ude af balance – set i lyset af de massive udfordringer, som generativ AI allerede nu medfører for den skabende kunst. Koda/NCB mener desuden, at der i praksis næppe er et reelt behov på nuværende tidspunkt for en sådan udvidelse af beskyttelsen, og at der i langt de fleste tilfælde i tilblivelsesprocessen vil blive tilført den AI-genererede frembringelse en original skabende indsats.

Musikforlæggerne bakker op om Koda/NCB’s kritik af forslaget om indførelse af en præstationsbeskyttelse. Musikforlæggerne bemærker i øvrigt, at det primære formål med den foreslåede ændring af § 65 er at beskytte udøvende kunstnere og

artisters præstationer, når forlægget er skabt med kunstig intelligens. I disse tilfælde er udgangspunktet nemlig efter gældende ret, at fordi forlægget ikke har værkshøjde, så er præstationen ikke en fremførelse af et værk og nyder derfor ikke ophavsretlig beskyttelse. I den foreliggende form vurderes forslaget at legitimere de tech-giganter og AI-tjenester, der uden samtykke eller betaling har brugt hele verdens musikkatalog i deres maskiner. Lovændringen vurderes derfor reelt at understøtte udbredelsen af AI-genereret indhold og dermed underminere ikke bare de skabende kunstneres vilkår men også den danske kultur. Forslaget synes således ikke at understøtte den generelle kulturpolitiske linje, som regeringen har lagt ift. tech-giganterne.

TV 2 finder den foreslåede udvidelse af § 65 at være ganske vidtrækkende. Udvidelsen har tidligere været overvejet og blev i 1995 afvist pga. bl.a. manglende beskyttelsesbehov, betydelige afgrænsningsproblemer, manglende enighed om behov for udvidelse og praktiske problemer ift. internationale kontrakter og retsforhold. TV 2 anerkender, at den teknologiske udvikling indenfor især kunstig intelligens medfører et ændret beskyttelsesbehov, også for andre end blot de udøvende kunstnere, hvilket bør adresseres. Lovforslagets bemærkninger præsenterer dog, efter TV 2s opfattelse, hverken en klar eller tilfredsstillende redegørelse for, hvorfor de i 1995 identificerede – og meget væsentlige – udfordringer ikke længere er relevante, ligesom bemærkningerne ikke på overbevisende måde løser de nævnte udfordringer på en tilfredsstillende og balanceret vis. Derudover bør det gøres klart i bemærkningerne, hvad der konkret skal til for at betragte en præstation som ”kunstnerisk”. I forlængelse heraf bør det, efter TV 2s opfattelse, præciseres, at ingen former for sports- eller idrætspræstationer kan omfattes af bestemmelsen, idet der ellers gives rum til, at mere kunstneriske og æstetisk betonedede sports- eller idrætspræstationer efter den foreslåede ordlyd kan omfattes. TV 2 bemærker desuden, at udvidelsen forekommer at gå videre end det i den politiske aftale af 26. juni 2025 forudsatte. TV 2 ser også med bekymring på, at ikke alene udvidelsen af § 65 i sig selv, men også den manglende klarhed omkring såvel personkreds som præstationstype kan risikere at medføre økonomiske konsekvenser for TV 2, bl.a. fordi der følger nogle vederlagskrav med udvidelsen i forskellige brugssituationer.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet indsnævrer pba. de modtagne høringssvar omfanget af den foreslåede præstationsbeskyttelse, så beskyttelsen ikke omfatter sportspræstationer med et publikumsrettet konkurrenceelement. Herved forventer ministeriet, at de erhvervsøkonomiske konsekvenser ved lovforslaget reduceres.

Kulturministeriet noterer sig de indkomne bemærkninger om at beskyttelsen omfatter artisters kunstneriske præstationer af "ikke-værker", men finder ikke anledning til at ændre på beskyttelsens omfang i relation til dette. Formålet med at indføre denne beskyttelse er at foregribe den potentielt negative indvirkning, den teknologiske udvikling kan have på udøvende kunstnere og artisters mulighed for at tjene penge på deres fremførelser og præstationer. Ministeriet anerkender behovet for afklaring af spørgsmålet om mulighederne for træning på ophavsretligt beskyttet materiale mv., men finder at dette bør håndteres adskilt fra nærværende lovforslag.

2.2.5 Øvrige bemærkninger til forslaget

Overgangsregler

Dansk Erhverv bemærker, at loven i høringsudgaven er sat til at træde i kraft den 31. marts 2026, og at dette skal ses i forlængelse af, at lovforslaget mangler overgangsbestemmelser, hvilket de ikke mener er hensigtsmæssigt, da der kan opstå situationer, hvor en rettighedsbruger har indgået aftaler og/eller frikøbt materiale før 31. marts 2026, men hvor en eventuel udsendelse eller tilgængeliggørelse først sker efter d. 31. marts 2026.

DR bemærker, at der er behov for overgangsregler, der tager højde for eksempelvis eksisterende aftaler, samt for fremførelser og optagelser af fremførelser, hvor fremførelsen har fundet sted inden lovens ikrafttræden eller en vis overgangsperiode.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet forstår behovet for, at der indføres overgangsregler, for ikke at skabe tvivl om retstilstanden ift. allerede indgåede aftaler. Kulturministeriet indfører på den baggrund passende overgangsregler i lovforslaget.

Ophavsretslicensnævnet

Copydan bemærker, at forslaget indeholder en modernisering af § 47 om Ophavsretslicensnævnet, der indebærer, at der kan fastsættes regler om digital kommunikation med Ophavsretslicensnævnet.

Dansk Musiker Forbund peger på behovet for styrkelse af Ophavsretslicensnævnet og støtter op om moderniseringen af sagsbehandlingsreglerne for Ophavsretslicensnævnet med et stk. 4, i § 47.

Gramex støtter forslaget om at modernisere § 47 ved at muliggøre digital kommunikation med Ophavsretslicensnævnet.

PRD og Producentforeningen noterer med tilfredshed, at der med lovforslaget lægges op til en styrkelse af Ophavsretslicensnævnets rolle, jf. henvisningen til § 47, stk. 1 og 2 i § 65 a, stk. 3 og de foreslåede regler om digital kommunikation mv. PRD bakker tilsvarende op om konsekvensrettelsen i § 47, stk. 1, som skaber yderligere klarhed om nævnets kompetence. PRD går ud fra, at der vil blive indsat en lignende henvisning til § 65 a.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet er enig i behovet for at lave de relevante lovtekniske ændringer ift. at indføre § 65 a under Ophavsretslicensnævnets kompetence.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Dansk Erhverv efterspørger for § 65 a, at de økonomiske konsekvenser tydeligere belyses i lovforslaget, således, at den konkrete ændring af § 65 a kan vurderes på et fyldestgørende grundlag.

Danske Medier bemærker, at det er svært gennemskueligt i hvilket omfang de foreslåede nye bestemmelser har – eller risikerer at få – økonomiske konsekvenser for foreningens medlemmer i form af forøget rettighedsbetaling til kollektive forvaltningsselskaber m.v. Danske Medier understreger i den forbindelse, at der ikke bør kunne herske tvivl om, at mediernes demokratiunderstøttende opgave ikke skal belastes af yderligere rettighedsbetalinger.

Kreativitet & Kommunikation bemærker, at det i lovforslagets angivelse af økonomiske og erhvervsmæssige konsekvenser er anført, at forslaget ikke ses at have erhvervsøkonomiske konsekvenser. Grundet lovforslagets omfang, mener Kreativitet & Kommunikation, at det er svært at forudse netop dette, men at det ikke er korrekt at anføre, at forslaget ikke vil have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, da Kreativitet & Kommunikation forventer, at det vil føre til højere transaktionsomkostninger, større usikkerhed og dermed øget risiko for danske bureauer og kreative virksomheder.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet har på baggrund af de modtagne høringssvar uddybet, hvilke præstationer der hhv. vil blive og ikke vil blive omfattet af den foreslåede præstationsbeskyttelse. Herved forventes de erhvervsøkonomiske konsekvenser at blive begrænsede, da der i forslaget lægges op til, at sportslige præstationer ikke beskyttes.

Udbyderens ansvar

Google Danmark påpeger, at det er vigtigt, at lovudkastet finder den rette balance mellem på den ene side at muliggøre innovation og udnytte fordelene ved den hastigt udviklende AI-teknologi, og på den anden side at håndtere skadeligt indhold, herunder indhold, der krænker brugernes privatliv. Google mener derfor, at lovudkastet bør præcisere, at det pålægger ansvar på de brugere, der gør krænkende indhold tilgængeligt for almenheden, og ikke på udbydere af AI-værktøjer, som brugerne kan have anvendt til at producere sådant indhold.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet er enig i, at det er vigtigt, at der i lovforslaget er den rette balance mellem på den ene side at muliggøre innovation, og på den anden side håndtere skadeligt indhold. Kulturministeriet bemærker, at forslaget hverken regulerer eller har til hensigt at regulere kunstig intelligens-værktøjer eller udbydere af disse. Forslaget regulerer derimod, hvornår digitalt genererede efterligninger, skabt med f.eks. kunstig intelligens, må deles.

Forholdet til forordningen om kunstig intelligens

EU-Kommissionen bemærker, at der i praksis kan opstå uoverensstemmelse mellem vurderingen af om en digital efterligning er virkelighedsnær i henhold til lovforslaget (om der vil være en forvekslingsrisiko med den efterlignede person) og mærkningskravet i forordningen om kunstig intelligens.

Kulturministeriet har som følge af bemærkningerne fra Kommissionen uddybet forholdet til forordningen om kunstig intelligens i lovforslagets bemærkningerne, så

det klart fremgår, at efterligningsbeskyttelsen skal anvendes i overensstemmelse med forordningen om kunstig intelligens. Vurderingen af, om der foreligger en virkelighedsnær digitalt generet efterligning efter ophavsretsloven, påvirkes ikke af, om indholdet er mærket i overensstemmelse med forordningens artikel 50, stk. 4. Den foreslåede bestemmelse ændrer således ikke på de forpligtelser, der følger af forordningen, og et evt. samtykke fra en efterlignet person i overensstemmelse med denne lov tilsidesætter ikke disse forpligtelser.